

Doç. Dr. Sevil ŞAHİN¹
Arş. Gör. Dr. Sibel PEKSOY KAYA²

1. FETAL SAĞLIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİNİN AMACI

2. FETAL SAĞLIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİNDE KULLANILAN YÖNTEMLER

- Ultrasonografi
- Biyofiziksel Profil
- Fetal Hareketlerin Değerlendirilmesi
- Nonstres Test (Nst)
- Kontraksiyon Stres Test (Cst)
- Amniyosentez
- Koryonik Villus Örneklemesi
- Tarama Testleri
- Serbest Fetal Dna Testi (Cell Free Fetal Dna-Cff Dna)
- Fetal Sağlığı Değerlendirme Kullanılan Diğer Yöntemler

3. PRENATAL TANILAMADA KULLANILAN TANI TESTLERİ VE GENETİK DANIŞMANLIKTAKİ YERİ KAYNAKLAR

GİRİŞ

Antenatal dönemde, gebenin sağlık durumu değerlendirilmesinin yanı sıra fetal sağlığa yönelik izlem de yapılmaktadır. Fetal sağlığın izlemi ise çeşitli yöntemlerle mümkündür. Bu yöntemler gebenin farkındalığıyla uygulayabileceği kolay bir takipten, genetik incelemelerin yapıldığı çeşitli testler olarak karşımıza çıkmakta olup, trimesterlere göre yöntemler çeşitlilik gösterebilmektedir. Günümüzdeki teknolojik gelişmeler fetal sağlığı değerlendirme seçeneklerini de artırmaktadır. Antenatal hizmette hemşireler ve ebeler fetal sağlığı değerlendirirken gebenin bilgi eksikliğini belirleyerek; gebeyi testin amaçları, yararları, riskleri, sınırlılıkları hakkında bilgilendirmeli, korkularına yönelik destek sağlamalıdır. Bu bölümde fetal sağlığı değerlendirmede sıklıkla kullanılan yöntemler, hemşirenin ve ebenin sorumlulukları anlatılmaktadır.

- ¹ Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
- ² Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

- Bu süreçte ailelerin genetik danışmanlık hizmetlerini alabileceği uygun kaynaklara yönlendirilmesi önemlidir. Aynı zamanda toplumda benzer bireylerin bulunduğu dernekler, sosyal örgütler, eğitim kuruluşları ve bu kuruluşlardan yararlanma durumları hakkında aileler bilgilendirilmelidir.

Tanılama ve tedavi sonrası ailenin yaşayabileceği duygusal tepkilere hemşire ve ebe; empatik iletişim becerisiyle yaklaşmalı, anlaşılır dille konuşmalı, duygu ve düşüncelerini ifade edeceği uygun bir ortam sağlamalıdır. Bununla birlikte; gebeliğin sonlandırılmasına karar verilmişse, gebeliğin sonlandırılmasına yönelik hemşirelik girişimleri planlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- Aydın Y. Amniyotik sıvı anormallikleri. Türkiye Klinikleri Jinekoloji Obstetrik – Özel Konular 2015; 8(4): 68-72.
- Bedir-Fındık R, Helvacıoğlu Y, Taşçı Y, Ersoy E, Gün-Eryılmaz Ö, Karakaya J. Plasental kalsifikasyonların perinatal sonuçlara etkisi. Abant Medical Journal 2015; 4(2): 151-154.
- Egelioglu N, Şirin A. Gebelikte Rh uyuşmazlıkları. Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi 2010; 5(14): 27-38.
- Günel E, Çiftçi H. Birinci trimester gebelikte ultrasonografi. Türkiye Klinikleri J Emerg Med.-Special Topics 2018; 4(1): 64-72.
- Güven G, Kantarcı M. Çoğul gebeliklerde ultrasonografi. Türk Radyoloji Seminerleri, Türk Radyoloji Derneği. 2017; 5:332-45. Erişim adresi: <https://pdfs.semanticscholar.org/453b/425039088d768f2c3b7c45697545ae5c1ac7.pdf>
- Kabaalioğlu A. İkinci trimester ultrasonografi incelemesi. Türk Radyoloji Seminerleri, Türk Radyoloji Derneği. 2017; 5: 202-14. Erişim adresi: <https://turkradyolojiseminerleri.org/content/files/sayilar/15/buyuk/202-14.pdf>
- Öz İ. Non-stres test sırasında fetal taşikardi saptanan hastaların klinik ve perinatal izlem sonuçları. MCBU 2019; 6(1): 52-56.
- Shaw-Battista J, Young-Lin N, Bearman S, Dau K, Vargas J. Interprofessional Obstetric Ultrasound Education: Successful Development of Online Learning Modules; Case-Based Seminars; and Skills Labs for Registered and Advanced Practice Nurses, Midwives, Physicians, and Trainees. Journal of Midwifery & Women's Health 2015; 60: 727-734.
- Taşkın L. [Assessment of fetal health]. Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği. Genişletilmiş 15th ed. Ankara: Akademisyen Kitapevi; 2016. p. 58-68, 135-55.
- Güler S, Avcı S, Yiğit F. [Prenatal care and assessment of fetal health]. Arslan-Özkan H, editör. Hemşirelik ve Ebelik için Kadın Sağlığı ve Hastalıkları. Birinci baskı. Ankara: Akademisyen Kitapevi; 2019. p. 171-258.
- Perry SE, Hockenberry MJ, Lowdermilk DL, Wilson D. Assessment for risk factors. Fetal assessment during labor. Maternal Child Nursing Care. 4rd ed. St. Louis, MO: Mosby Elsevier; 2010. p. 189-199, 422-433.
- Yıldırım NB, Kaleli B. [Biochemical methods in prenatal diagnosis]. Tayyar M. [Amniocentesis]. Bektaş MS, Demir N, Koç A, Yüksel A. editörler. Obstetrik Maternal Fe-

- tal Tıp & Perinatoloji. Ankara: MN Medikal & Nobel; 2001. p. 201-213, 242-245.
- Kars B, Sakin , Büyükbayrak EE, Karşıdağ YK, nal O, Turan MC. Fetal akciğer matürasyonunun değerlendirilmesinde lameller cisimcik sayımı ile TDxFLM testlerinin birbirlerine üstünlüklerinin incelenmesi. İst Tıp Fak Derg 2015; 78(4): 116-124.
- Aslanger AD, Karabey HK. Prenatal tanıda genetik danışmanın temel prensipleri. Türkiye Klinikleri Journal Of Gynecology and Obstetrics Special Topics 2017;10(1):6-12.
- Dönmez S, Daę H, Kazandı M. Amniyosentez ncesi gebelerde anksiyete ve depresyon risk düzeylerinin belirlenmesi. Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi 2012;3(4):251-63.